

Ainekava

Õppeaine: Ajalugu

Klass: 6

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

6. klassi lõpetaja:

- 1) kasutab asjakohaselt aja mõistega seonduvaid sõnu, lühendeid ja fraase aeg, muinasaeg, vanaaeg, sajand, aastatuhat, eKr, pKr, araabia number, Rooma number; kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas;
- 2) tunneb mõningaid iseloomulikke sündmusi kodukoha ja Eesti ajaloost ning seostab neid omavahel;
- 3) teab mõnda ajaloolist asunit, selle tekkimise ja kujunemise põhjuseid;
- 4) hindab materiaalselt keskkonda kui ajaloosündmuste peamist kandjat;
- 5) toob näiteid muinasaja ja vanaaja kohta;
- 6) mõistab vanaaja kultuuripärandi tähtsust inimkonna ajaloos ning esitab näiteid erinevate kultuurivaldkondade kohta;
- 7) mõistab, et ajaloosündmustel ja -nähtustel on põhjused ja tagajärjed, ning loob lihtsamaid seoseid mõne sündmuse näitel;

8) teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest, töötab lihtsamate allikatega ja hindab neid kriitiliselt;

9) väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava, lühijuttu ja kirjeldust ning kasutab ajalookaarti.

10) teab ajaloo periodiseerimise üldisi põhimõtteid;

Õppekirjandus: Mait Kõiv, Milvi Martina Piir Vanaaeg I ja II osa ning samade autorite töövihikud Vanaaeg I ja II osa

Õppesisu 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Teema: Muinasaeg (10 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Muinasaja arengujärgud, Aeg ja ajaarvamine Ajalooallikad Põlluharimise ja karjakasvatuse algus, käsitöö areng, metallide töötlemise algus Muinasaeg Eestis	Eristab mõisteid kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg Kirjeldab muinasaja inimeste eluviisi ja tegevusalasid Oskab kaardil näidata viljaka poolkuu piirkonda Teab, millised muutused ühiskonnas toimusid seoses metallide kasutuselevõtmisega	

	Teab Eesti esimesi asulakohti (Pulli ja Kunda), oskab neid näidata kaardil Seletab mõisted varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim, kammkeraamika, alepõld	
--	--	--

Teema: Vanad Idamaad (sissejuhatus) (2 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Vanaaja üldisloomustus Riikide teke Tsivilisatsioonide kujunemine, tunnused	Oskab näidata kaardil vanaaja kõrgkultuure ja teab milliste jõgede äärde need tekkisid Teab kõrgkultuuri tunnuseid ja oskab tuua nende kohta näiteid	

Teema: Mesopotaamia (6 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)

Kus asub? Ühiskonna ülesehitus Sumerid, nende linnriigid ja leiutised Babüloonia, Asüüria Eluolu, seadused, kultuur, usk	Näitab kaardil, kus Mesopotaamia asub, teab jõgesid Eufrat ja Tigris Teab, kes olid Hammurapi, Marduk, Ištar ja Gilgameš Teab Paabeli torni ja Babülioni rippaedu Kirjeldab, milline oli Mesopotaamia riikide ühiskondlik korraldus ja religioon Seletab ja kasutab õiges kontekstis mõisteid linnriik, tsikuraat, kiilkiri	
--	---	--

Teema: Vana Egiptus (8 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Vana – Egiptuse riigi teke Asukoht kaardil Riigi – ja ühiskonnakorraldus Eluolu Religioon Kultuurisaavutused	Kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni mõju sellele Seletab ja kasutab õiges kontekstis mõisteid vaarao, muumia, sarkofaag, tempel, püramiid, preester, astronoomia, astroloogia, hieroglüüfkiri, sfinks, Giza püramiidid	

	Teab, kes olid Ramses II, Thutmosis III, Tutanhamon, Ra, Osiris	
--	---	--

Teema: Iisraeli ja Juuda riik (4 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Riikide teke, usu roll selles Vana Testament	Teab mõistet monoteism Teab, kes olid Mooses ja Taavet Selgitab, mis on Vana Testament	

Teema: Vana -India ja Vana-Hiina (5 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Loodus ja rahvastik Tähtsamad riigid ja valitsejad Kastisüsteem Usund	teab, et Vana-India ja Hiina kõrgkultuurid tekkisid suurte jõgede äärde	

	teab, mis on kastisüsteem toob näiteid India ja Hiina avastustest ja leiutistest mõistab, et erinevates piirkondades on erinevad usulised tõekspidamised ja väärtussüsteemid, mida ei ole õige hinnata tänapäeva kontekstis India ja Indus, Ganges, kastisüsteem, usulised tõekspidamised, budism, kunst, kirjandus, arvutussüsteem, male, Hiina ja Huang He, Jangtse, keisriigi algus, Hiina müür, Suur Siiditee, kompass, paber, Konfutsius	
--	---	--

Teema: Vana Kreeka (17 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
----------	--------------------------	---

Kreeka loodus ja rahvastik Kreeta Mükeene kultuur Müüdid, eeposed ja kangelased Tähtsamad linnriigid Ühiskonnakorraldus Igapäevaelu Kultuur, teadus ja religioon Kreeka kui Euroopa kultuuri häll Kreeka linnriikide nõrgenemine ja alistumine Makedooniale Aleksander Suure sõjakäik Pärsia vastu	Teab, et Kreeka tsivilisatsiooni aluseks oli Kreeta-Mükeene kultuur Oskab näidata kaardil järgmisi kohti: Kreeta, Egeuse meri, Vahemeri, Peloponnesose poolsaar, Ateena, Sparta, Väike Aasia poolsaar, Trooja, Makedoonia Tunneb Vana Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel ja oskab neid võrrelda Kirjeldav Vana kreeka kultuuri järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, kunst, religioon, sport Teab ja kasutab õiges kontekstis mõisteid Hellas, hellen, polis, rahvakoosolek, agora, akropol, aristokraatia, demokraatia, türann, kodanik, ori, tragöödia, komöödia, skulptuur Teab, kes olid ja oskab nende tähtsust Kreeka ajaloos iseloomustada: Homeros, Herakles, Herodotos, Zeus, Poseidon, Hades, Perikles. Sophokles, Platon, Aristoteles, Aleksander Suur	
--	--	--

Teema: Teema: Vana Rooma (18 tundi)

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, muudatused võrreldes eelmise õppekavaga, metoodika)
Rooma looduslikud olud ja rahvastik Riigi tekkimine Kuningriik, vabariik ja keisririik Ühiskondlik korraldus erinevate riigivalitsemisvormide ajal Rooma võimu laienemine Vahemere piirkonnas Rooma kui impeeriumi keskus Kunst, arhitektuur, õigus Ristiusu teke, Uus testament	selgitab Rooma vabariigi riigikorda kirjeldab ja näitab kaardi abil Rooma riigi laienemist teab, kuidas said roomlased Vahemere maade valitsejateks seletab, miks ja kuidas lõppes vabariigi ajajärk teab, kes oli Caesar ja ja põhjendab tema olulisust kirjeldab eluolu Rooma riigis teab mõisteid: patriitsid, plebeid, rahvatribuun, gladiaator ja kasutab neid õiges kontekstis	

	teab roomlaste usule iseloomulikke jooni mõistab vanaaja kultuuripärandi tähtsust inimkonna ajaloos teab, kes oli Jeesus Kristus ning mõistab tema olulisust kultuuriloos kasutab uusi mõisteid õiges kontekstis selgitab Rooma keisririigi valitsemiskorda tunneb Rooma ühiskonna üldist arengut keisririigi ajal teab, miks lõhenes Rooma keisririik teab, kes oli Augustus ja põhjendab tema olulisust teab, millal ja miks lagunes Rooma keisririik Teab mõisteid ja nimesid Apenniini poolsaar, Vahemeri, Rooma, Tiberi jõgi, Alpi mäestik, Romulus, 753 eKr, Kapitoolium, foorum, ladina keel, etruskid vabariik, senat, konsul, rahvakoosolek, Puunia sõjad, Hannibal, Kartaago, Caesar,	
--	--	--

	leegion, kodusõda patriitsid, plebeid, rahvatribuun, perekond, ori, gladiaator templid, amfiteater, akvedukt, triumf, Colosseum, kristlus, Uus Testament, piibel provints, Lääne-Rooma, Ida-Rooma, Augustus, Konstantinoopol, 476, hunnid, suur rahvasterändamine	
--	---	--